

School of Business
Economics and Law
GÖTEBORG UNIVERSITY

Handelshögskolans Civilekonomprogram
Kandidatuppsats

Revisionsplikten

Revisionspliktens nytta för samhället och näringslivet

Kandidatuppsats
Enrico Rau, 680313

Handledare
Märta Hammarström

Företagsekonomi/ Redovisning
VT2006

Förord

Denna kandidat uppsats har utförts våren 2006 vid Företags Ekonomiska Institutionen inom redovisning vid Handelshögskolan i Göteborg

Jag skulle vilja rikta ett stort tack till mina handledare Märta Hammarström, Kristina Jonäll och Inga-Lill Johansson som har bistått mig med värdefull handledning. Ett speciell tack går till kurs kamraterna i seminariegruppen som har bidragit med värdefull opponering, synpunkter och kritik.

Ett riktigt stort tack riktas till de personer som har ställt upp på intervjuer och delat med sig av sina erfarenheter och kunskap.

Vi vill även ta tillfället i akt att rikta ett stort och hjärtligt tack till alla de personer som har ställt upp på intervjuer och delat med sig av sina goda kunskaper och erfarenheter. Utan er hjälp hade arbetet varit omöjligt att genomföra.

Tack!

Jan Sandvall

Sverker Lundh

Yvonne Lindblom

Lennart Jansson

Pontus Tonning

Niklas Jansson

Skatteverket

Ekobrottsmyndigheten

John H.V Yacht Design AB

Seab Marine AB

PriceWaterhouseCoopers

Civilekonom

Göteborg 060602

Enrico Rau

Sammanfattning

Uppsatsens titel: Revisionsplikten – Revisionspliktens nytta för tre intressenter

Ämne: Företagsekonomi/Redovisning

Författare: Enrico Rau

Handledare: Märta Hammarström

Nyckelord: Redovisning, Revision, Statutory Audit, Revisionsplikt

Syfte: Syftet med uppsatsen är att utifrån en intressentmodell granska nyttan av revisionsplikten för samhället samt näringslivet. Intressenterna blir i detta fall Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och små och medelstora företag. Hur små och medelstora företag ser på revisionsplikten kommer analyseras och alternativ till revisionsplikten kommer även att behandlas.

Avgränsningar: Uppsatsen behandlar endast Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och näringslivet. Från näringslivet väljs två företag som författaren vidare undersöker.

Metod: Undersökningen riktar sig mot två intressentgrupper. Representanter från dessa intressenter intervjuas i person.

Teori: Teorier om revisionspliktens syfte och nytta hämtas från sekundära källor. Dessa källor består av både artiklar, litteratur och Internet. Den teoretiska referensramen grundar sig till stor del på Svenskt Näringslivs rapport om revisionsplikten (2005) och (2003) rapport för Department of Trade and Industry som behandlar avskaffandet av revisionsplikten i England.

Empiri: Den empiriska delen av undersökningen består av djupintervjuer med intressenterna. Författaren har genom semistrukturerade intervjuer med respondenterna fått underlag att analysera mot den teoretiska referensramen.

Slutsatser: Författarens slutsats är att revisionsplikten är till fördel för de undersökta intressenterna. Utan den kvalitetssäkringen som revisionsplikten ger skulle årsredovisningarna bli bristfälliga och trovärdigheten för dessa skulle kraftigt minska. Vidare skulle den övergripande kollen och kontrollen över företagens ekonomi bli lidande.

School of Business
Economics and Law
GÖTEBORG UNIVERSITY

Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Abstract

Bachelor thesis in Business Administration -Accounting

Spring 2006

The purpose of audit duty

The fourth council directive in the European Companies Act makes an exception concerning statutory auditing for small and medium sized companies. Confederation of Swedish Enterprises (Svenskt Näringsliv) published in a rapport 2005 that small and medium sized companies should be omitted from statutory audit since use does not answer up to cost. The Swedish Institute of Authorised Public Accountant (FAR) contradicted that audit was of great value to the company and to its owners but also to its interested parties.

The information in a company's annual report gives interested parties insight to the company's financial status. Relevance and accountability of the financial rappsorts are important to the interested parties. The independent accountants create these qualitative properties with auditing.

With concern to the on going debate, statutory audit or not, the author considered it to be interesting to scrutiny arguments concerning keeping statutory audit and how small and medium sized companies relationship to auditing. This perusal of arguments gives hopefully new ideas to alternatives to statutory audit.

The interested parties studied were the public represented by the Internal Revenue Service and the Swedish National Economic Crimes Bureau and trade and industry by two small and medium sized companies. The empirical survey is according to a qualitative method, based on primary data consisting of interviews.

The authors overall conclusion is that audit is of great benefit to interested parties. Without the extern control that auditing constitute, the quality of annual reports would diminish and accountability erased. Important control parameters would disappear and concurrently the confidence towards a company's financial statue would be reduced.

Author/Författare: Enrico Rau

Tutor/handledare: Märta Hammarström

Key words: Redovisning, Revision, Revisionsplikt, Statutory Audit

1 Inledning.....	7
1.1 Bakgrund.....	7
1.2 Problemdiskussion.....	8
1.3 Frågeställning.....	9
1.4 Syfte.....	9
1.5 Avgränsningar.....	10
1.6 Disposition.....	11
2. Metod.....	12
2.1 Uppsatsansats.....	12
2.2 Tillvägagångssätt.....	12
2.3 Val av intressenter.....	13
2.4 Datainsamling.....	14
2.5 Analysmetod.....	14
3. Teori.....	15
3.1 Redovisning.....	15
3.2 Revision och revisionens utveckling.....	16
3.2.1 Vad är revision?.....	16
3.2.2 Revisionskravet.....	17
3.2.3 Revision för ökad tillförlitlighet.....	17
3.2.4 Revision som kvalitetssäkring.....	18
3.3 Intressentmodellen.....	18
3.3.1 Modifierad Intressentmodell.....	20
3.4 Beroendeförhållanden i den modifierade intressentmodellen.....	20
3.5 Intressenternas syn på revisionsplikten enligt befintliga teorier.....	21
3.5.1 Skatteverket.....	21
3.5.2 Ekobrottsmyndigheten.....	21
3.5.3 Näringslivets syn på revisionsplikten.....	21
4. Empiri.....	22
4.1 Intervju på skatteverket.....	22
4.1.1 Skattekontroll.....	22
4.1.2 Revisionspliktens värde för skattekontroll.....	23
4.1.3 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten.....	24
4.2 Intervju på Ekobrottsmyndigheten.....	24
4.2.1 Revisionspliktens värde för skattekontroll.....	25
4.2.2 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten.....	25
4.3 Intervju hos J.H.V. Lindblom Yacht Design.....	26
4.3.1 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten.....	27
4.4 Intervju hos Seab Marine AB.....	27
4.4.1 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten.....	28
5 Analys.....	29
5.1 Revisionens värde för Skatteverket.....	29
5.1.2 Revision för ökad tillförlitlighet.....	29
5.1.3 Revision som kvalitetssäkring.....	30
5.2 Revisionens värde för Ekobrottsmyndigheten.....	30
5.2.1 Revision för ökad tillförlitlighet.....	30
5.2.2 Revision som kvalitetssäkring.....	31
5.3 Revisionens värde för näringslivet.....	31

5.3.1 Revision för ökad tillförlitlighet.....	31
5.3.2 Revision som kvalitetssäkring.....	32
6. Slutsatser	33
6.1 Slutsats	33
6.2 Förslag till vidare forskning	34
LITTERATURFÖRTECKNING	35
Appendix	37

1 Inledning

I detta inledande kapitel presenteras bakgrunden till revisionsplikten som råder i Sverige. En problemdiskussion förs om revisionspliktens nytta och motiv vilket i sin tur leder till en frågeställning. Därefter redogörs för avgränsningar, syfte och även uppsatsens disposition.

1.1 Bakgrund

Alla aktiebolag i Sverige oavsett storlek skall ha en godkänd eller auktoriserad revisor. Inom EU är det bara de nordiska länderna som har krav på revision, de andra länderna har aldrig haft eller också har det avskaffats. (Norberg & Thorell, 2005)

Syftet med denna likabehandling, som gavs uttryck i revisionsplikten, lagstodgades 1983. Denna lagändring kom till stånd efter en promemoria från Brottsförebyggande rådet som vittnade om att ekonomisk brottslighet i hög utsträckning florerade bland små bolag utan revisionsplikt (Ibid.).

I artikel 51.1, ministerrådets fjärde direktiv EG-rätten, visas det på vilka former av företag som lyder under revisionsplikt. Det är dock upp till varje enskilt medlemsland att harmonisera direktivet med det egna landets lagstiftning. Detta innebär att Sverige själv kan bestämma om revisionsplikten ska vara tvingande för all storlekar på företag.

Norberg och Thorell (2005) fastslog i en rapport, på uppdrag av Svenskt Näringsliv, att revisionsplikten i små och medelstora företag (SME) bör avskaffas. De menade att de ägarledda företagen har få skäl till att behålla revisionsplikten eftersom de själva ingår i ledningen och har då full inblick i sin ekonomi.

Det finns dock andra intressenter till företagen som har ett berättigat utbyte och är beroende av utvecklingen av organisationen/företaget. Intressenterna kan delas upp i ägare, företagsledningen och anställda. Dessa kallas de interna intressenterna. Vidare kan de externa uppdelas i stat och kommun, leverantörer, kunder, banker och kreditgivare. (Bruzelius och Skärvad, 2000)

1.2 Problemdiskussion

Intressenterna till revision är alltifrån ägarna till myndigheter, banker, leverantörer, kunder och finansärer. Att företagens räkenskaper är i ordning ligger även i samhällets intresse då dessa är skatte- och avgifts grundande.

Att det ligger i ekobrottsmyndighetens och skatteverkets intresse av att få ta del av oriktigheter så snabbt som möjlighet tycks vara självklart. Debatten som förs nu gäller lättnader i regelverket för små och medelstora företag (SME). Ekobrottsmyndigheten går bestämt emot alla lättnader gällande revisionsplikten för småföretagen. (Balans nr 3, 2005)

Svensk revision är influerad av rådets direktiv i den Europeiska aktiebolagslagen. En harmonisering med övriga Europa är då inte osannolikt menar utredarna Thorell & Norberg. Argumentet mot ett avskaffande av revisionsplikten är bekämpandet av den ekonomiska brottslighet som visat sig i små ägarledda företag (Balans nr 3, 2005).

En omvärldsanalys visar på att de flesta länder inte har något krav på revisor gällande bolag med liten omsättning. I de länder där man har haft allmän revisionsplikt har man i ökande utsträckning avskaffat den för mindre företag. Exempel på detta är Storbritannien där revisionsplikten avskaffades för små och medelstora företag (SME) för tio år sedan.

Inställning som verkar råda bland alla intressenter är att revisionsplikten är något bra och som ger intressenterna inblick i företagets ekonomi och som genererar trygghet för finansärer vid upplåtande av krediter och liknande. Vad som inte lyfts fram i debatten är att knappt en procent av alla anmälda brott till ekobrottsmyndigheten kommer från revisorer. (FAR, seminarium. 25/4-06)

Svenskt näringsliv består till stor del av små och medelstora företag. De befintliga reglerna inom revision och redovisning är dock inriktade och framtagna för större företag. Det finns dock lättnader för de mindre företagen men dessa kan vara svåra och kostnadskrävande att följa. En ökad internationalisering av våra företags intressenter innebär enligt FAR (2000) att företagen även måste beakta de regler som gäller i andra länder. I nuläget så har de flesta medlemsländerna slopat revisionsplikten för SME. För att ge ökad konkurrenskraft till de svenska företagen kan det behövas en harmonisering mot de krav som andra länder ställer gällande revisionsplikten.

Den senare tiden har det förts diskussioner om Sverige skall slopa revisionsplikten för 10/24 bolag, med andra ord, bolag med färre än 10 anställda och 24 miljoner i balansomsättning. Orsaken till diskussionen har varit kostnaden och nyttan med revision, samt att det skall ske en harmonisering mot de internationella redovisnings- och revisionsreglerna sedan Sveriges inträde i EU. De motargument som förts kommer företrädevis från samhället i form av ekobrottsmyndigheten och skatteverket där de kräver någon form av säkerställande av ekonomisk information som oftast ligger till grund för granskning och samarbete. Problematiken ligger till stor del i vilken part som skall bära kostnaden och vad är nyttan med revisionsplikten?

Givet ovanstående diskussion undrar författaren hur företagets intressenter ställer sig till ett slopande av revisionsplikten? Finns det några utformade alternativ till att harmonisera lagstiftning och regler med andra länder inom EU? Vilken nytta har intressenterna av revisionen? Dessa frågor leder författaren till frågeställningarna och syftet med uppsatsen.

1.3 Frågeställning

- Vilket värde har revisionen för Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och företagen?
- Finns det något alternativ till revisionsplikten?
- Vilken nytta har de små och medelstora företagen av revisionsplikten?
- Hur ställer sig intressenterna till ett avskaffande av revisionsplikten?

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att utifrån en intressentmodell granska nyttan av revisionsplikten för samhället samt näringslivet. Intressenterna blir i detta fall Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och små och medelstora företag. Hur små och medelstora företag ser på revisionsplikten kommer analyseras och alternativ till revisionsplikten kommer även att behandlas.

1.5 Avgränsningar

Revisionsplikten studeras i denna uppsats utifrån ett intressent perspektiv. Intressentmodellen innefattar *finansiärer, lagstiftare (stat och kommun), handelspartners, anställda*. Dessa intressenter avgränsas i uppsatsen till Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket vilka representerar lagstiftarna, samt små och medelstora företag vilka representerar handelspartners. Näringslivets representanter avgränsas till Göteborgsregionen.

1.6 Disposition

Kapitel 1: - Inledning - Här presenteras bakgrunden till ämnet och kring detta förs en problemdiskussion. Problemdiskussionen leder till en problemformulering följt av syfte och dem avgränsningar som författaren valt att eller varit tvungen att göra.

Kapitel 2: - Metod - Detta kapitel utgörs av vilken metod författaren valt att använda sig av för utförandet av studien. Tillvägagångssätt vid insamlande av data och utförande av intervjuer presenteras likaså.

Kapitel 3: - Teori - Teoretisk referensram för uppsatsen presenteras och utgör grunden för det underlag empirin analyseras gentemot.

Kapitel 4: - Empiri – I kapitlet presenteras författarens empiriska material. Detta material består av intervjuer med intressenterna; Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och näringslivet.

Kapitel 5: - Analys – Resultat presenteras genom att analysera det empiriska materialet mot den teoretiska referensramen.

Kapitel 6: - Slutsats & Förslag till fortsatt forskning – Författaren presenterar slutsatsen av arbetet och kommer med förslag på vidare forskning

2. Metod

I detta kapitel presenteras uppsatsansats, angreppssätt och datainsamlingsmetoder som gjorts. Därefter presenterar författaren hur tillvägagångssättet varit för att nå resultatet. Avslutningsvis redovisas analysmetoden.

2.1 Uppsatsansats

Vid arbetet rörande uppsatsen om revisionsplikten så utgick författaren från den redan befintliga teorin i ämnet och genomförde sedan en empirisk undersökning i form av intervjuer för att få information och därmed särskilja eller likställa teorin med verkligheten. När intervjuerna genomförts så jämfördes resultatet av den empiriska undersökningen med teorin för att få ett resultat och därmed kunna dra slutsatser.

Den empiriska undersökningen bygger på fyra intervjuer. Författaren föredrog personliga intervjuer framför t.ex. telefon intervjuer eller enkätundersökningar då de skulle leda till en bättre dialog. Detta ger en djupare förståelse för revisionspliktens funktion för respektive intressent. Den information som intervjuerna gav analyserades och ställdes mot den teoretiska referensramen. Utifrån detta drogs slutsatser angående intressenternas behov av revisionsplikten.

2.2 Tillvägagångssätt

Intresset för nyttan av revisionsplikten för företagets intressenter uppkom genom den aktuella debatten som förts i diverse artiklar i dagspress och facktidningar (balans, revisorn informerar) samt vid seminarium som bland annat organiserats av Föreningen för Auktoriserade Revisorer (FAR). Denna uppmärksamhet i massmedia samt att författaren själv driver ett litet företag ligger till grund för uppsatsens ämne.

Då författaren valt ämne gjordes jämförelser med tidigare arbeten. Författaren såg ett förhållande där lagstiftarnas syn på revisionspliktens funktion var konstant, men ansåg det intressant att undersöka problematiken med revisionsplikt för småföretagare i Göteborgsregionen.

Vidare valdes två företag med lokal anknytning för personliga intervjuer. Dessa intervjuer jämfördes senare med de intervjuer som gjort med representanter från lagstiftarna (Skattemyndigheten och Ekobrottsmyndigheten).

Med ökad insyn i problematiken sökte författaren artiklar och litteratur inom ämnet revisionsplikt för att sedan utforma bakgrund och problemdiskussion kring ämnet. Metodavsnittet innehåller följande; uppsatsansats, tillvägagångssätt, val av intressenter, datainsamling och analysmetod.

Artiklar och information om revisionsplikten inhämtas från olika datakällor såsom Business Source Premier och Libris. I dessa olika databaser har sökord som revisionsplikt, revision, intressentmodellen för små aktiebolag, aktiebolagslagen använts. Dessa sökord har använts för att finna relevant information för uppsatsens ämne. Vidare har referenslistor i tidigare uppsatser vid handelshögskolan i Göteborg använts för datainsamling.

Rapporter och tidskrifter som är publicerade om ämnet utgör en stor del av insamlad data. Rapporten: Revisionsplikten i små aktiebolag utförd av professor Per Thorell och professor Claes Norberg 2005 på uppdrag av Svenskt Näringsliv ligger till grund för uppsatsens teoretiska referensram. Det ekonomiska biblioteket vid Göteborgs Universitet har varit en källa till information liksom Kungliga Tidnings Biblioteket.

2.3 Val av intressenter

Uppsatser vid handelshögskolan i Göteborg har bland annat avhandlat intressenten finansiärer, ”*Revisionspliktens betydelse för riskkapitalbolag och kreditgivare*”. L. Abrahamsson -05- och hur de ställer sig till revisionsplikten. Författaren har då valt att belysa andra intressenter såsom små och medelstora företag, även kallade 10/24 bolag. De två selektivt valda företagen uppfyller kriterierna för 10/24 bolag och är från Göteborgsregionen. I tidigare arbeten; ”*Revisionsplikten – förväntningar och aspekter från tre intressegrupper*”. R. Andersson -06, har författaren sett att intressentgruppen näringslivets nytta av revision varierar medan lagstiftarnas ståndpunkt är konstant. På grund av varierande åsikter från näringslivet väljer författaren själv att undersöka hur denna intressentgrupp ställer sig till revisionsplikt.

Den andra intressentgruppen som undersöks är lagstiftarna (stat och kommun) vilka i uppsatsen företräds av Ekobrottsmyndigheten och Skattemyndigheten. I uppsatsen: ”*Revisionspliktens värde för skattekontroll för små aktiebolag*”. J. Holm -05, framhålls revisionsplikten som nödvändig för skattekontroll och stöds av Ekobrottsmyndigheten och Skattemyndigheten. Därmed finner författaren det intressant att undersöka vad företrädare för denna intressentgrupp anser om revisionsplikten.

2.4 Datainsamling

Med den teoretiska referensramen som utgångspunkt utformades frågor. Dessa skrevs ner i en intervjuguide som fungerar som diskussionsunderlag under intervjuerna. Intervjuguiden var av semistrukturerad karaktär för att leda frågorna i rätt riktning och samtidigt få en öppen diskussion. När intervjuguiden var klar bokades tid med intressenterna och intervjuguiderna skickades i förväg för att respondenterna i god tid skulle hinna läsa igenom materialet och påpeka om något var oklart.

Samtliga intressenter avsatte fyra timmar för intervjun men det tog endast två timmar att genomföra den. Intervjuerna spelades in på band för att säkerställa informationen och ge författaren möjlighet att i efterhand analysera och sammanställa intervjuerna. Enligt överenskommelse gavs möjligheten till återkoppling efter sammanställning. Detta behövdes dock inte då det inspelade materialet gav svar på frågorna. Samtliga respondenter har valts på grund av deras befattning och inblick i respektive organisation/företag och ämnet revisionsplikt.

2.5 Analyismetod

I den teoretiska referensramen finns beskrivet relationen mellan företag och dess intressenter. Den inblick i ämnet som gavs genom arbetet med teorikapitlet ligger till grund för arbetet med empirin. Empiriundersökningen visar på intressenternas behov av att säkerställa relevant information. Att det är viktigt att säkerhetsställa information har påvisats genom att lyfta fram dessa frågor i intervjuerna. De har sedan sammanställts för att kunna jämföras med den teoretiska referensramen. I analyskapitlet redogörs den empiriska undersökningen först för att sedan jämföras med den teoretiska referensramen. Detta summeras sedan av författaren i slutsatskapitlet.

3. Teori

Här presenteras olika teorier om vilket syfte revisionsplikten har och vilka konsekvenser ett avskaffande av denna skulle medföra.

3.1 Redovisning

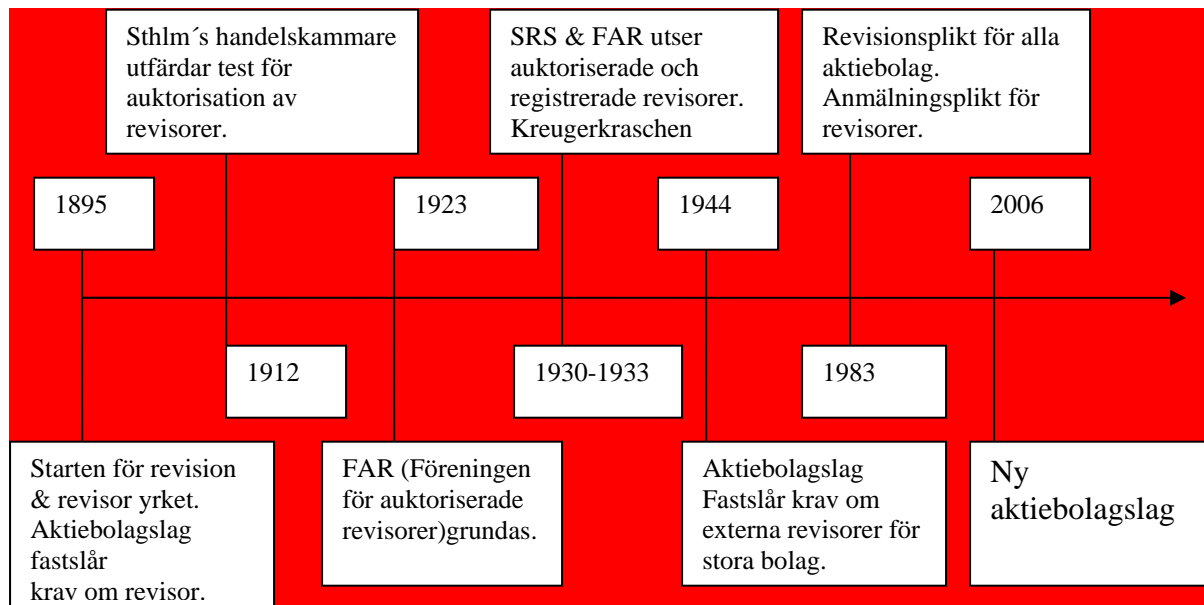
Redovisningens syfte är att förmedla information till företagets intressenter och framförallt de externa intressenterna. (Smith, 2000) Redovisning kan således delas in i två delar; intern redovisning och externredovisning. Den interna redovisningen används inom organisationen för att ha kontroll över ekonomi och som beslutsunderlag för planering inom företaget. Externredovisning består av årsbokslut, årsrapporter, delårsrapporter och den löpande bokföringen. Denna typ av redovisning riktar sig till externa intressenter såsom långgivare, ägare och andra företag, (Kedner, 1997).

Redovisningens syfte är att minska osäkerheten i styrningen och att vara ett stöd i företagets beslutsprocess. Redovisning är det medium som kommunicerar företagets finansiella och ekonomiska situation till företagets intressenter. Vilka intressenterna är har diskuterats och den gängse uppfattningen har med åren ändrats flera gånger. De som diskuteras idag är företagsledning, analytiker, anställda, journalister, finansiärer, stat och kommun och ägarna. (Mellembvik, Monsen och Olsen, 1998).

Bokföringslagen (BFL, 1999) och Årsredovisningslagen (ÅRL, 1995) reglerar hur aktiebolag ska upprätta sin redovisning. Föreningen för Auktoriserade Revisorer (FAR) och Redovisningsrådet (RR) ger ut riktlinjer och rekommendationer för hur bokföringen ska skötas. BFL säger att bokföring skall upprättas enligt god redovisningssed. Med god redovisningssed menas att företagets affärshändelser skall bokföras systematiskt, kronologiskt och med tillhörande verifierationer. Syftet med redovisningen enligt ÅRL är att ge en rättvisande bild av företagets ställning och resultat. Den skall vittna om företagets faktiska ekonomiska händelser utan att vara för legalistisk och formell (Kedner, 1997).

De finansiella rapporterna visar de olika intressenterna en sammanställd och strukturerad rapport över företagets ekonomiska situation och transaktioner (Redovisningsrådet, 2001). För att denna redovisningsinformation ska uppfylla sitt syfte krävs det att den är pålitlig och därför utförs revision. (FAR, 2005)

3.2 Revision och revisionens utveckling

(Egenarbetad figur. Ej skalenlig)

3.2.1 Vad är revision?

Revision är att med en professionellt skeptisk inställning planera, granska, bedöma och uttala sig om årsredovisning, bokföring och förvaltning (FAR, 2005). I de företagsformer där ägarnas ansvar är begränsat ställs särskilda krav på hur företagets resultat och ställning redovisas utåt. De olika intressenterna måste kunna lita både på den information bolaget lämnar om sin ekonomiska situation och förvaltningen. Det finns lagregler om revision om olika företagsformers förvaltning, redovisning och bestämmelser om vilken typ av information som skall lämnas om den ekonomiska informationen (FAR, 2005).

Vidare definieras revisionsverksamhet av revisorslagen (RL) enligt följande; granskning av förvaltning eller ekonomisk information som följer av författning, bolagsordning, stadgar eller avtal som utmynnar i en rapport eller någon annan handling som är avsedd att utgöra bedömningsunderlag även för någon annan än uppdragsgivaren. Dessutom omfattas rådgivning eller annat biträde som föranleds av granskningen (revisionsrådgivning). Om det bolaget är ett moderbolag skall även koncernredovisningen och de inbördes transaktionerna mellan berörda bolag granskas. (ABL, 10 Kap. 3 §)

Den 29 april 1998 tog Europeiska kommissionen ställning till att det inte ska ske någon central styrning av reglerna rörande revision i småföretag (Markland, 1998). Europakommissionen och

Europaparlamentet var ense om att medlemsstaterna hade rätt att tillåta små och medelstora företag slippa obligatorisk revisionsplikt (FAR nr 5, 1998). De flesta länder har därför inget krav på revisionsplikt, medan Sverige som har kvar den har en rad regler som måste följas vid revision.

Revision ska enligt RL (revisionslagen) utföras av oberoende person. Denna person ska vara en godkänd eller auktoriserad revisor. Genom att oberoende person utför granskningen av företagets räkenskaper och förvaltning ökar tillförlitligheten till företagets redovisade ekonomiska situation. Revisorn i fråga får inte ha något egenintresse för bolagets redovisade resultat. Oberoende hot uppstår om revisorn ifråga säljer konsulttjänster till företaget eller sköter företagets löpande bokföring (Norberg & Thorell, 2005).

Revisorn skall förhålla sig till god revisorssed. Revisorn måste följa de etiska normer som ställs i yrket gentemot sina klienter och andra intressenter. Vidare är det i FAR och Revisionsnämnden reglerat om arvodesregler, tystnadsplikt och revisorns oberoende. Granskning av redovisning och bokföring skall vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver (10 kap. 3 § ABL).

3.2.2 Revisionskravet

Kravet på revision i företag motiverades initialt huvudsakligen utifrån aktieägarnas behov av pålitlig redovisningsinformation (Broberg, Gullefors, Lundèn, Ohlsson, 1999). Ett allmänt krav på företagsrevision finns hos merparten av de europeiska länderna och kravet finns också uttryckt i EG-rätten. Europeiska gemenskapens fjärde direktiv (78/660/EEG, artikel 51:1) utfärdar krav på revision och gäller för alla aktiebolag, med det ger medlemsländerna möjligheterna att befria småföretag från revisionsplikten (Ohlson et al, 1998).

3.2.3 Revision för ökad tillförlitlighet

Ett av huvudargumenten för att ha lagstadgad revisionsplikt är att förhindra bedrägerier. Endast en procent av alla anmälda företag hos ekobrottsmyndigheten kommer från att revisorn vid revision upptäckt bedrägerier och felaktigheter i bokföringen (Norberg & Thorell, 2005). Men revisionsplikten tros förebygga brott vilket gör att den medför ökad säkerhet och trygghet i den ekonomiska informationen. (Wennberg, 1994)

En del revisorer hävdar att revisionsplikten inte tjänar sitt syfte. Istället för att upplysa ekobrottsmyndigheten eller skattemyndigheten om ekonomiska oegentligheter, så godkänner

revisorerna en rad diskutabla årsredovisningar vilket gör att dessa bolag i många fall slipper närmare granskning. (Norberg & Thorell, 2005)

För att minimera att ekonomiska oegentligheter döljs finns krav om att företagen måste låta revidera sina årsredovisningar innan de görs offentliga. Hur dessa ska upprättas är reglerat i Bokföringslagen och Årsredovisningslagen. De redovisningsprinciper som tillämpas skall redogöras för, så att externa intressenter kan vara säkra på att räkenskaperna visar en rättvisande bild. (Smith, 2000)

3.2.4 Revision som kvalitetssäkring

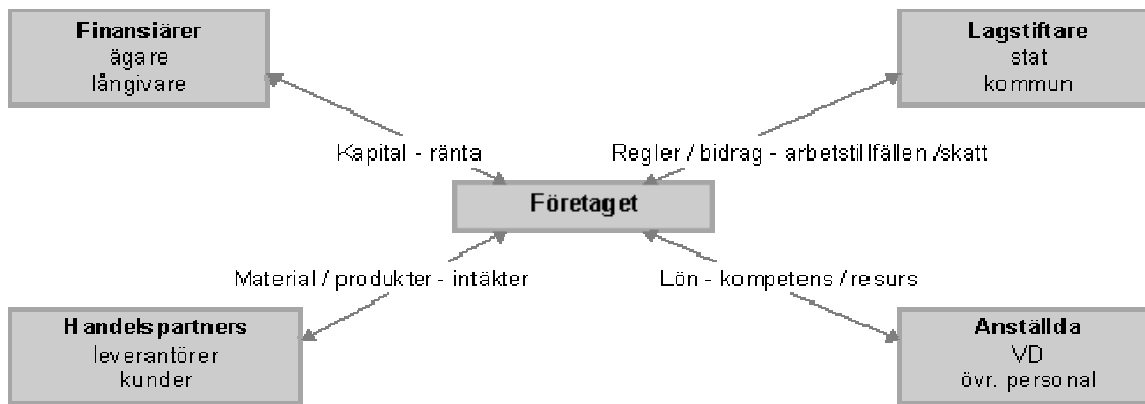
I likhet med ökad tillförlitlighet så ses revisionen som en kvalitetssäkring på ett företags årsredovisning (FAR, 2006). Intressenterna till företaget vet att den information de får från företaget är kontrollerad och får därmed en kvalitetssäkring av tillhandahållen information. Det ligger i företagets intresse att låta revidera sina räkenskaper och i samband med detta ha kunden i fokus och medvetet verka för ökad tillförlitlighet.

Kvalitetssäkring av lagstadgad revision är av avgörande betydelse för att säkerställa en god revisionskvalitet. Kvalitetssäkring utgör branschens viktigaste medel för att ge allmänheten och tillsynsmyndigheterna garantier för att revisorer och revisionsbyråer håller en kvalitetsnivå i sitt arbete som uppfyller fastställda revisionsnormer och yrkesetiska regler. (FAR, 2006)

FAR och Svenska Revisorsamfundet SRS har sedan länge genomfört kvalitetskontroll av sina medlemmar och medlemsföretag. Syftet med kvalitetskontrollen är att näringslivet och samhället i övrigt med stort förtroende ska kunna förlita sig på medlemmarnas arbete samtidigt som kontrollen är ett stöd för medlemmarna i deras eget kvalitetsarbete. (FAR, 2006)

3.3 Intressentmodellen

Den klassiska intressentmodellen presenteras nedan. Författaren har valt att presentera hela intressentmodellen men har valt att i uppsatsen begränsa undersökningen till Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och näringslivets (handelspartners) syn på revisionsplikt.

Figur 1

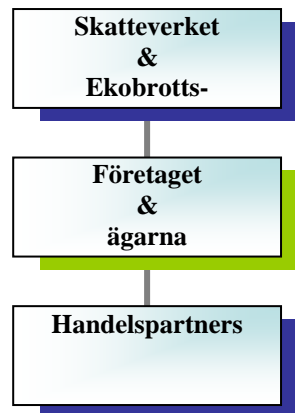
Företagets intressenter presenteras i figur 1. Intressenterna och företaget är ömsesidigt beroende av varandra. En organisation uppstår när personer (såväl juridiska som fysiska) uppfyller följande kriterier, (Bruzelius & Skärvad, 2002)

- De är beredda att bidra till organisationens verksamhet
- kan kommunicera med varandra
- strävar efter att uppnå gemensamt mål

De som med sina handlingar bidrar till organisationens verksamhet och som samordnar sina aktiviteter kallas för intressenter (Barnad, 1936). Organisationen är beroende av att intressenterna är villiga att medverka i dess verksamhet samt att intressenterna är beroende av att få sina behov tillfredställda av organisationen. Den så kallade intressentmodellen är en illustrativ beskrivning av hur olika krafter verkar på varandra. (Bruzelius & Skärvad, 2002)

3.3.1 Modifierad Intressentmodell

Denna uppsats är avgränsad till att behandla Skattemyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och näringslivets.

För att förstå modellen fullt ut är det viktigt att beakta samspelet mellan intressenterna och förstå innebörden i utbytesrelationerna mellan företaget och de olika kategorierna. Alla parter utför tjänster i utbyte mot belöning. Modellen berör således intressenterna till företaget. I rubrik 3.4. presenteras intressenterna till revisionen.

3.4 Beroendeförhållanden i den modifierade intressentmodellen

Ägarna: Satsar kapital i företaget med risk att förlora insatsen. Då ägarna oftast utgör ledningen i små och medelstora företag så har de god inblick i verksamheten. I större företag är oftast ledningen och ägarna inte samma personer. För att få inblick i den finansiella ställningen hänvisas de senare till årsredovisningen. Målet för ägarna är att generera vinst som blir avkastningen på investerad kapital. Informationen är viktig som underlag för att kunna bedöma aktiens värde för vidare investeringar eller försäljning. Revisionen fungerar som en viktig kontroll så att ledningen har samma målsättning som ägarna. (PWC, 2004) Genom revisionen ges en genomgång av företagets ekonomi och ibland den enda för de små ägarledda företagen. Utredarna Thorell och Norberg (2005) menar att det finns en nytta med revisionen men inte med revisionsplikt.

Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten: Årsredovisningen används som underlag för skatter och bidrag. Den reviderade årsredovisningen är det viktigaste underlaget för myndigheten skatteberäkning och skatteinkomst. Dessa inkomster kommer tillbaka till samhället genom investeringar i till exempel infrastruktur, skola, vård och omsorg. För de ägarledda företagen råder det en stark skattekoppling mellan balans- och resultaträkning till bolagsskatten (Smith 2000). Revisionen utgör då ett viktigt kontrollinstrument då den anses ha en förebyggande effekt på ekonomisk brottslighet. Myndigheten har sett ett mönster där den ekonomiska brottsligheten är mest frekvent där det är minst kontroll. (Balans nr 3, 2005)

3.5 Intressenternas syn på revisionsplikten enligt befintliga teorier

3.5.1 Skatteverket

I Sverige finns det ett starkt samband mellan redovisning och beskattning i små och medelstora företag. Denna fullständiga koppling innebär, ur skattesynpunkt, att företagets tillgångar inte får värderas för lågt och därigenom visa ett lågt resultat som skulle undanhålla staten skatt. Att informationen i årsredovisningen är korrekt är viktig då den ligger till grund för beräkningen av skatten. Skatten kommer sedan samhället till nytta genom investeringar i till exempel skola, vård och omsorg. (Smith, 2000)

3.5.2 Ekobrottsmyndigheten

Samhällets intresse och nytta av revisionen ligger i brottsbekämpningen. Även om det inte primärt är revisorns uppgift att upptäcka brott ingår det som en viktig del i revisorns arbete att granska om oegentligheter föreligger där olika lagöverträdelser påverkar årsredovisning och förvaltning. Vid misstanke om brott skall revisorn dessutom vidta åtgärder som innefattar att om vissa villkor är uppfyllda anmäla brottsmisstanke till åklagare. Ekobrottsmyndigheten är strikt emot alla lättnader vad gäller revisionsplikt. (Balans nr 3, 2005)

3.5.3 Näringslivets syn på revisionsplikten

Det ligger i företagets intresse att konkurrenter och leverantörers ekonomi revideras för att säkerställa dess ekonomi. Det är i företagets intresse att handelspartners är likvida och har betalningsförmåga när berörda parter gör affärer. Den allmänna uppfattningen om revisionsplikt är att den kvalitetssäkrar företagets finansiella rapporter. Dock tycker de mindre företagen i näringslivet att revisionsplikt medför för stora kostnader. De anser att det inte finns bevis för att

nyttan för företagen överstiger dessa kostnader. Därför förespråkar de att revision av de små bolagen ska vara frivillig. (Norberg & Thorell, 2005)

4. Empiri

I kapitlet sammanställs de intervjuer som har gjorts på skatteverket, ekobrottsmyndigheten och näringslivet.

4.1 Intervju på skatteverket

På skatteverket i Göteborg har Jan Sandvall intervjuats. I dagsläget jobbar han som sektionschef inom revision och leder arbetet inom skattekontroll. Han har förflutet som auktoriserad revisor där han var verksam hos Öhrlings men har sedan 1988 jobbat på skatteverket. Innan chefs befattning var Sandvall skatterevisor där han under nio år jobbade med granskning av bolags räkenskaper.

Sandvall inleder med att säga att det är väldigt svårt att bedöma revisionens värde eftersom det är så många olika parametrar som kan leda till kontroll. Konkluderande säger han dock att det är viktigt att det finns en kontroll av en extern revisor eftersom denna kan uttala sig eller anmärka om det skulle finnas oegentligheter i räkenskaperna och på så sätt bidra till urvalet för skattekontrollen innan skatteverket kommer in i bilden.

4.1.1 Skattekontroll

De parametrar som utgör skäl för skattekontroll kan vara branscher med mycket kontant hantering, oren revisionsberättelse, revisorn i sig, årsredovisningar, ägarstruktur, tillfälliga aktiviteter eller bara slumpen. Sandvall menar att dessa parametrar som ligger till grund för urvalet är en dynamisk och ständigt föränderlig process. Detta görs för att inte skapa en förutsägbarhet i systemet. Detta grundar sig även i att det är viktigt hur skatteverket uppfattas av allmänheten enligt Sandvall.

Sandvall får frågan om det föreligger någon skillnad i företagsform för urvalet för skattekontroll. Han menar att i just detta hänseende spelar företagsformen inte någon roll utan alla kan kontrolleras. Vidare poängterar han att i enskilda firmor och handelsbolag så uppfattar han att de finns en god kontroll eftersom de oftast köper in externa redovisningstjänster, så företagsformen saknar betydelse i urvalet för skattekontroll.

Författaren frågar om revisionens betydelse för kontrollen av aktiebolag och då de mindre och ägarledda aktiebolagen (SME) då de trots allt utgör ca 90 % av alla aktiebolag. Sandvall menar på att det är viktigt med en bra dialog med externrevisorn eftersom det oftast är genom denna som skatteverket kan få behövlig information eller helt enkelt veta hur revisorn resonerade i ett fall. Han menar vidare att när det gäller aktiebolag är det mycket viktigt att arbeta utifrån årsredovisningarna. Skatteverket tittar alltid på årsredovisningarna när de tittar på ett visst objekt. Informationen runt omkring siffrorna är viktig så som verksamheten och förvaltningen menar Sandvall.

De orena revisionsberättelserna blir alltmer viktiga för urval av kontroll säger han vidare. När en revisor upprättar en oren revisionsberättelse så skickas den till skattemyndigheten för kännedom så externrevisorn har en viktig roll att fylla för skatteverket. Utför skatteverket en kontroll eller skatterevision och upptäcker allvarliga fel så är de förpliktigade att anmäla revisorn till revisorsnämnden. Är revisorn välrenommerad kan detta hjälpa till vid kontroll säger Sandvall. Han utvecklar påståendet genom att förklara att revisionsplikten utgör ett gott redskap för skatteverket eftersom revisorn har gjort någon form av kontroll och granskat räkenskaperna innan de kommer in i bilden. Är revisorn inte själv då en urvalsgrupp så blir bokföringen kvalitetssäkrad genom revisionen. Skatteverkets arbete underlättas genom att det till exempel finns en bra bokslutspärm. Detta återfinns oftast hos de välrenommerade revisionsbyråerna säger Sandvall.

4.1.2 Revisionspliktens värde för skattekontroll

Revisionsplikten är viktig för skattekontrollen men hur viktig vet inte Sandvall. Anledning till detta tror han är att det först och främst inte har gjorts någon full utvärdering av ämnet och att revisionsplikten i sig är ett gott bidrag men inte komplett till urvalet för skattekontroll. Skatteverket har ett så kallat basregister som visar företagets ägare, styrelse, firma, revisor och så vidare. Vid en granskning så kontrolleras de skatter som månatligen har betalats in som moms, preliminärskatt och sociala avgifter. Sedan är det lätt att jämföra det som är deklarerat mot balans och resultaträkningen säger Sandvall.

Revisorn bidrar med sin revisionsberättelse efter han har granskat räkenskaperna men detta görs enligt en revisionsmall. Ur ett skattekontrollperspektiv är inte detta tillräckligt, säger Sandvall. Han menar att när urvalet för kontroll har gjorts så granskas i princip alla poster och då blir den mycket mer utförlig än vad revisorn har gjort. Sandvall menar då att revisorn är viktig för att

upptäcka avvikelser och dylikt i bokföringen och därmed tjäna skatteverkets syfte men för kontrollen så har revisorn mindre betydelse.

Sandvall påpekar att revisionen är viktig. Genom den kontroll externrevisorerna gör, hindrar de många ärenden att hamna hos skatteverket på grund av ren okunnighet eller misstag. På så sätt tjänar revisorn som ett preventivt organ och arbetet för skatteverket underlättas därmed menar Sandvall.

4.1.3 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten

Författaren ställer frågan om det finns något eller några alternativ till ett slopande av revisionsplikten. ”Någon officiell utarbetad plan för detta finns inte”, säger Sandvall. Han menar att eftersom det är ett politiskt beslut så kommer de som myndighet först få ta del av detta och då kommer det säkert att finnas någon plan för detta. Självt så tycker han att alternativ till revisionsplikten skulle kunna vara att kvalitetssäkra bokföringen genom till exempel certifierade redovisare. Återigen så gäller det att kvalitetssäkra räkenskaperna så att rätt underlag för taxering och beskattning föreligger men hur detta skall göras om revisionsplikten avskaffas kan inte Sandvall med säkerhet säga. Sandvall fastslår dock att om plikten skulle slopas så skulle kontrollen i de små bolagen bli mer noggrann eftersom informationen som revisionen ger skulle saknas. Skulle ett slopande bli en realitet så försvinner en viktig parameter för urval till skattekontroll eftersom myndigheten skulle gå miste om viktig basinformation. En annan konsekvens är nog att slarvet skulle öka men den förslagna ekonomiska brottligheten påverkans endast nämnvärt eftersom det oftast finns ett system bakom, avslutar Sandvall.

4.2 Intervju på Ekobrottsmyndigheten.

Sverker Lundh jobbar som eko-revisor på Ekobrottsmyndigheten i Göteborg. Han ska bistå åklagare med sin sakkunnighet i ekobrottssammanhang. Tidigare har Lundh jobbat i femton år som auktoriserad revisor men är sedan femton år tillbaka verksam vid EBM.

Eftersom EBM endast jobbar med brott så anser Lundh att revisionsplikten i SME underlättar deras jobb. Lundh säger att ”eftersom det är en ramlag så finns det utrymme för bedömningar och då är det viktigt att en extern revisor har kontrollerat dessa”. Enligt Lundh så finns det olika typer av brottlighet, nämligen uppsåtlig och ouppsåtlig. Den först nämnda begås med vett och vilja medan den andra uppkommer genom slarv och okunskap. Revisionen hindrar den oaktsamma brottligheten menar Lundh.

Revisorn utgör ett redskap i kontrollen av årsredovisningen och en ören revisionsberättelse är en indikation till att utreda ärendet menar Lundh. Han säger vidare att ”om det finns en revisor och en ren revisionsberättelse så vet man att i regel så är bokföringen bra och på så sett är revisionen ett viktigt hjälpmedel för myndigheten i utredningar”.

På frågan om vilken bolagsform som är mest förekommande så säger Lundh att ”till 98 % är det aktiebolag som utreds eftersom bolagsmännen i de fallen vill undankomma det personliga ansvaret. Enskilda firmor eller handelsbolag kan inte utnyttja detta vid till exempel konkurser”. Även om lagstiftningen syftar att jämställa företagsformerna så att jämförbarhet uppnås så är aktiebolagsformen mest representerad hos EBM.

Lundh menar vidare att gällande lagstiftning om att belopp över visst antal basbelopp måste rapporteras måste ses över. Åklagaren lyder under åtalsplikt och därmed riskeras kvaliteten på EBM’s arbete. Lundh säger att de inte har resurser att utreda varje fall utan när det gäller till exempel mindre bokföringsbrott så skulle skatteverket kunna ta ut en administrativ avgift utöver skattetilägget och på så sätt skulle EBM kunna utreda grövre brott.

4.2.1 Revisionspliktens värde för skattekontroll

Lundh poängterar vikten av att ha kvar revisionsplikten eftersom utan den kontrollen så skulle nog fler företagare ta ut ”svängarna” som vid till exempel förbjudet lån. Vidare menar Lundh att statusen på aktiebolag skulle försvinna om revisionsplikten försvann. I mindre ägarledda företag finns det risker som inte finns i de större. Eftersom ägarna då inte sitter i ledningen så fungerar den interna kontrollen bättre vilket förbättrar tilltron till räkenskaperna. I de mindre så är det ägaren som i princip tar alla beslut. Detta kan skapa initiativ till att till exempel låta ”firman ta privata kostnader” eftersom de även är kontrollapparaten. Därmed anser Lundh att kontrollen och granskningen måste göras intensivare och mer noggrant i de mindre ägarledda företagen.

4.2.2 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten

Något uttalat alternativ finns inte i dagsläget men Lundh menar att det går nog inte att undvika att revisionsplikten avskaffas på grund av EG-direktivet. En personlig reflektion från Lundh’s sida är att en auktorisation av redovisningskonsulter skulle kunna vara ett alternativ. Detta skulle kunna ge den preventiva effekten som revisorer har gällande brottsförebyggande och därmed förhindra eskalerande brottslighet. Förtroendet till företagets räkenskaper skulle minska om de inte reviderades och antalet den oaktsamma ekobrottsligheten skulle säkert öka vid ett avskaffande. Lundh menar vidare att det som idag förespråkar ett slopande kommer nog att ändra sig när de

upptäcker konsekvenserna av ett avskaffande. Mer specifikt innebär detta att intressenterna kommer till exempel kräva vidimeringar och dylikt och då är det lika bra att ha kvar revisorn.

4.3 Intervju hos J.H.V. Lindblom Yacht Design

Yvonne Lindblom är delägare i ett mindre aktiebolag där hon tillsammans med sin make John Lindblom arbetar med båtdesigns. Företaget är en litet ägarlett och de har inga anställda. Yvonne Lindblom arbetar med ekonomin i företaget och har kontakter med det anlitate externa redovisarna och revisorn. Hon gör bokslutet själv och skickar sedan i väg det för granskning av de externa konsulterna.

På frågan vad hon tycker om revisionsplikten så anser Y. Lindblom att den tjänar företaget bra genom den uppdatering av t.ex. lagar, som de får av revisorn. Vidare tycker hon att det känns bra med en externkontroll av räkenskaperna efter bokslutet. Hon säger ” ett litet företag som vi behöver en granskad årsredovisning. Detta är speciellt viktigt vid kontakt med kreditgivarna och leverantörerna till företaget”. Y Lindblom fortsätter med att säga; ” Det är svårt att ta ut höga löner i mindre företag. Årsredovisningen tjänar oss då bra eftersom det visar på vilka tillgångar som vi i företaget har vilket leder till att vår kreditvärdighet höjs.

Y Lindblom tycker att revisorn ger bra experthjälp. Revisorns kunnande har hjälpt företaget gentemot banken. Hon berättar incidenten med banken, ” ett år gjorde vi ett sämre resultat men hade stora avsättningar till periodiseringsfonderna. Dessa belopp översteg med råge nettoresultatet för året. Vi hade behov av att bygga ut kontoret och var således i behov av ett banklån. Den granskande banktjänstemannen avslög vår låneansökan med motiveringen att resultatet var för dåligt. Jag tog upp ärendet med vår revisor som tillstyrkte att de obeskattade reserverna skall ses som en tillgång eftersom de kan lyftas in i företaget när som helst. Revisorn tog själv kontakt med banken och förklarade för dem. Efter detta beviljades lånet. Jag skulle inte själv kunnat föra den dialogen med banken, så utan revisorns expertis så hade vi nog inte fått något lån.”

På frågan om kostnaden för revision så anser Y Lindblom att den är skälig. Hon menar att – ”oavsett vem som gör vad med våra räkenskaper så tycker hon att kostnaden i sig inte är betungande för företaget. Skulle den expertis som fås av revisorn inhämtas av andra så skulle säkert kostnaden för den vara i paritet med vår nuvarande kostnad”. Vidare anser Y Lindblom att kostnaden om 10000kr är obetydlig i sammanhanget eftersom att driva sin rörelse i form av aktiebolag medför vissa kostnader. Dessa kostnader ger aktiebolaget en viss status gentemot våra banker och kreditgivare samt leverantörer.

Författaren ställer frågan om det kombiuppdrag som revisionsbyråerna har och hur företaget ställer sig till det. Fru Lindblom erkänner att hon inte har tänkt på det på detta sätt. Hon utvecklar vidare att om det är så att det finns en redovisare inom samma byrå som gör underlaget för revisionen så borde detta räcka som granskare. Lindblom säger att den som är anställd som redovisare borde vara så väl insatt att det räcker som kontroll. Att utöver detta behöva en granskning i form av revision kan då upplevas som onödig. Lindblom reserverar dock sig eftersom hon inte vet hur revisorn arbetar. ”Arbets sättet hos en revisor kan var skild åt från en redovisare”, menar hon på, ” och då kanske revisorn tjänar företaget på bästa sätt.”

4.3.1 Alternativ och konsekvens vid avskaffande av revisionsplikten

Lindblom nämner att det skulle vara bra med en slopad plikt men bra med behållandet av revisionen. Skulle det finnas något alternativ så måste det ge samma kvalitetssäkring som revisorn ger, menar Lindblom. Vidare säger hon att, ”om revisionsplikten slopas så kommer vi ändå att använda oss av en extern revisor”. ”En klar konsekvens är att vi som små företagare skulle behöva lägga mer tid på intyg och dylikt för att överhuvudtaget vara trovärdiga mot de vi gör affärer med”, avslutar Y Lindblom.

4.4 Intervju hos Seab Marine AB

Lennart Jansson är VD för elektronikföretaget Seab Marine AB. Jansson inleder med att påpeka att för Seab Marine AB finns det en tät kontakt med externrevisorn. Vidare säger han att: ” i ett mindre företag så har man oftast inte mycket tid över för de finansiella rapporterna”. Förutom att tjäna företaget som VD arbetar Jansson på fältet. Då måste någon externt redovisa och ta fram bokslut osv. Därför tycker Jansson att det känns bra med en kontroll av en revisor. Det reviderade bokslutet är får många små företagare den enda chansen att sätta sig in i företagets ekonomi och skapa sig en överblick eller detaljstudera räkenskaper menar Jansson. ”Oftast anser man att det räcker med att revisorn har godkänt resultat- och balansräkningen men ibland kräver investeringar eller expansion att jag som ägare sätter mig in i situationen och kan ta ett bra beslut. Att tillförlitligheten till vad som står i räkenskaperna måste vara stor är då självklart och detta har revisorn stor del i.”

Jansson får frågan angående vilka eller vilken intressent han anser ha mest användning av att det utförs en lagstadgad revision. – ” Tveklöst bankerna eller kreditgivarna”, säger han. - ” Utan en

underskrift från en revisor som tillstyrker att räkenskaperna är i ordning så skulle vi stå oss slätt mot kreditgivarna”, tillägger Jansson.

Jansson tror att de små ägarledda företagen skulle få mindre insikt i sin ekonomi om revisionsplikten slopades. Som nuläget är så räcker knappt tiden till för att utföra våra uppdrag så ekonomin skulle nog bli mindre prioriterad. I förlängningen så skulle nog fler företag hamna i dålig dager hos till exempel skattemyndigheterna p.g.a. att det inte har varit någon extern kontroll.”

Författaren ställer frågan om kostnaden för revision är likställd med förväntningarna. Jansson menar att det är svårt att sätta ett värde på revisionen i kronor. Vidare uppskattar han att revisionen kostar företaget cirka 13-14000/år och den kostnaden känns inte omotiverad. ”Vad revisorn gör är svårt att veta men det uppfattas som att, när årsredovisningen är påskriven så godkänner han företagens räkenskaper”, säger Jansson.

4.4.1 Alternativ till revisionsplikten

Vilket eller vilka alternativ som skulle bli aktuellt för företaget om revisionsplikt avskaffades vet inte Jansson men han skulle fortsätta använda sig av en externrevisor. Denna ger trots allt en kvalitetssäkring för Seab Marine AB.

Ett alternativ är att Skattemyndigheten utfärdar stickprovskontroller i hög utsträckning. Detta fyller nog samma preventiva funktion mot ekonomisk brottslighet som revisionsplikten gör.

Jansson tror att om vi slopar revisionsplikten så skulle fler företag bli utsatta för stickprovskontroller från skattemyndigheten. Detta skulle skapa mer arbete för företaget. Har förvaltningen av företaget skötts och kontrollerats externt så slipper vi nog sådana överraskningar avslutar Jansson. Även hårdare straff mot ekonomisk brottslighet skulle kunna fungera förebyggande.

5 Analys

I detta kapitel analyseras författarens empiriska material gentemot den teoretiska referensramen. Berörda intressentgrupper kommer att analyseras och deras syn på revisionsplikt. Detta görs för att finna likheter som skillnader för nyttan av revisionplikt.

5.1 Revisionens värde för Skatteverket

Det är svårt att bedöma revisionens värde eftersom det är så många olika parametrar som kan leda till skattekontroll. Jan Sandvall på Skatteverket betonar vikten av revisionsplikt för företagen då denna underlättar urvalet för skattekontroll. Då det inte gjorts någon full utvärdering av revisionspliktens betydelse så vet Skatteverket inte det reella värdet men konkluderar att det är ett gott bidrag men dock inte komplett för skattekontroll.

FAR (2005) menar att alla intressenter till företaget har nytta av revisionsplikten. Information som inte är direkt tillgänglig för intressenter till företaget, såsom lagstiftarna, får via den reviderade ekonomiska informationen en mer rättvisande bild av företagets ställning.

5.1.2 Revision för ökad tillförlitlighet

Skatteverkets sektionschef för skattekontroll Jan Sandvall visar på en rad olika företeelser som kan leda till skattekontroll. Om revisorn, som sköter bolagets räkenskaper, har dåligt rykte, om det är branscher med mycket kontant hantering, oren revisionsberättelse, årsredovisningar, ägarstruktur, tillfälliga aktiviteter eller bara slumpen. Externrevisorn spelar en stor roll för Skatteverket. Den reviderade årsredovisningen ökar tillförlitligheten till den ekonomiska informationen. Förtydligat menar Sandvall att räkenskaperna är kontrollerade och granskade innan de skickas till Skatteverket för kontroll.

Det föreligger dock en diskrepans gällande revisionens tillförlitlighet. Thorell och Norberg (2005) påpekar att risk föreligger för att revisionen motverkar sitt syfte. Anledning till detta är att slarviga revisorer godkänner undermåliga årsredovisningar och att dessa redovisningar undgår därför skattekontroll.

I Sverige finns det ett starkt samband mellan redovisning och beskattning i små och medelstora företag. Denna fullständiga koppling innebär, ur skattesynpunkt, att företagets tillgångar inte får

värderas för lågt och därigenom visa ett lågt resultat som skulle undanhålla staten skatt, Smith (2000).

5.1.3 Revision som kvalitetssäkring

Alla intressenter i undersökningen anser att revisionen ger företagets ekonomiska information en kvalitetsstämpel. FAR överensstämmer med detta eftersom kvalitetssäkringen fås av reviderade räkenskaper. Att detta ger ökat förtroende för företagets ekonomiska ställning är korrekt anser författaren. Dock menar de två företagen i undersökningen att innehållet i revisionen är svårt att få grepp om och därmed vad de betalar för. Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten är erfarna inom området revision och för dem ger revisionen en behövlig kvalitetssäkring. Författaren ser ett klart samband mellan företagets behov av reviderade räkenskaper för att signalera att räkenskaperna är i ordning samtidigt som revisionsberättelsen utgör en viktig parameter för skattekontroll.

5.2 Revisionens värde för Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten utreder ekonomisk brottslighet. För Ekobrottsmyndigheten utgör revisorn då ett redskap i kontrollen av räkenskaperna. Avger revisorn en ören revisionsberättelse så är detta en indikation för Ekobrottsmyndigheten att utreda ett ärende vidare. Detta anser författaren vara helt i linje med samhällets intresse av att bekämpa ekonomisk brottslighet eftersom revisorn har lagstadgade skyldigheter att anmäla misstanke om brott.

5.2.1 Revision för ökad tillförlitlighet

Då aktiebolagslagen och årsredovisningslagen är ramlagar är det av vikt att en extern revisor granskar räkenskaperna då det finns utrymme till subjektiva bedömningar och tolkningar. Dessa subjektiva bedömningar och tolkningar måste granskas innan de kan godkännas.

Revisionsplikten verkar preventiv. Krav på revision motiveras initialt av aktieägarnas behov av pålitlig information. Detta behov av revision har utökats till att omfatta andra intressentgrupper. Då tillförlitligheten i räkenskaperna är viktig för aktieägarna och samhället har Ekobrottsmyndigheten fått i uppdrag att se efter dessa räkenskaper och säkerställa informationen som lämnas från företagen.

5.2.2 Revision som kvalitetssäkring

Ekobrottsmyndigheten ställer sig starkt kritiska till ett avskaffande av revisionsplikten då denna har en kvalitetssäkrande effekt. Revisionsplikten tjäna ett viktigt syfte för myndigheten som sätter stor tilltro till den förhandsgranskning av räkenskaperna som genomförs av extern revisorn. Revisionskravet ger en kvalitetssäkring i aktiebolagen och 98 % av alla ärenden som utreds är aktiebolag.

Författaren ser ett starkt samband mellan vad lagstiftare och normsättare (redovisningsrådet, bokföringsnämnden) pekar på som kvalitetssäkrande åtgärder. Det yttersta uttrycket för detta finns i EG rättens fjärde direktiv som tar upp den kvalitetssäkrande aspekten med revision.

5.3 Revisionens värde för näringslivet

Företagen i undersökningen ställer sig mycket positiva till revisionsplikt och instämmer väl med de argument som Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten haft för revisionsplikt. Författaren ser också företagens nytta av den expertis och rådgivning som extern revisorn bistår med. Detta kan vara att uppdatera företagarna gällande lagar och förordningar. Uppsatsens teoretiska referensram vittnar om ökad betydelse för större bolag där aktieägarna har mindre insikt i bolagets räkenskaper. Intervjun med Y Lindblom gav att det finns ett behov i mindre företag av revisorns expertis och sakkunnighet.

5.3.1 Revision för ökad tillförlitlighet

Företagen i undersökningen menar att revisionen är av signifikant betydelse gentemot finansörerna. Utan reviderade räkenskaper föreligger stora svårigheter att finansiera sin verksamhet eller att få annat ekonomiskt bistånd från finansörer. Detta stämmer väl överens med intressentmodellen som visar på att kreditgivarna gör ekonomiska bedömningar om kreditvärdigheten. Informationen om den tilltänkte kunden är viktig eftersom den ligger till grund för beslut om till exempel lån.

Revisionen ger även ökad tillförlitlighet gentemot andra företag. Tillförlitligheten är av avgörande betydelse när företag gör affärer med varandra. Leverantörerna till företag måste säkerställa betalning. Detta görs genom att företagen gör kreditupplysningar på varandra. Det är därför av vikt att den ekonomiska informationen om företagen är kontrollerad och rättvisande.

5.3.2 Revision som kvalitetssäkring

Årsredovisningarna tjänar företagen bra eftersom de visar på reviderad information vilket leder till höjd kreditvärdighet gentemot andra intressenter. Företagarna i undersökningen ser inte några bättre alternativ till revisionsplikten. De uppmärksammar de kvalitetsfrämjande aspekterna som revisionen ger. Vidare säger de att de skulle låta revidera sina räkenskaper även om revisionsplikten slopades. De alternativ som företagen i undersökningen ser till revisionsplikt är bland annat mer stickprovskontroller från skattemyndigheten, och hårdare straff mot ekonomisk brottslighet. Detta stämmer delvis överens med den teoretiska referensramen. FAR (2005) menar på att informationen kvalitetssäkras om den genomgått granskning av en självständig och opartisk revisor. Thorell och Norberg (2005) menar på att syftet med revision kan uppnås på andra sätt i de små ägarledda företagen och att de inte behöver vara förpliktigade att revidera sina räkenskaper. De menar vidare att revideringen skulle ske på en mer frivillig basis för att uppnå det syftet som företaget vill gentemot andra intressenter.

6. Slutsatser

I detta kapitel redogör författaren sina slutsatser. Avslutningsvis lämnas förslag till vidare forskning.

6.1 Slutsats

Intressenterna i undersökningen är beroende av informationen som presenteras i årsredovisningen. De tillfrågade intressenterna i undersökningen var eniga om att revisionsplikten bör vara kvar. Granskning av företags räkenskaper är av yttersta vikt då kreditupplysningar och finansiering till företag grundas på dessa räkenskaper. Om årsredovisningen inte var reviderad och kontrollerad skulle tilltron till informationen minska. Därmed skulle de vara tvungna att säkerställa och kontrollera räkenskaperna på annat sätt. Detta verkar inte vara möjligt för samhället (Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten). För denna intressent skulle det innebära fler extensiva kontroller vilket skulle göra hela processen mer kostsam och tidsödande då de inte kan utgå från revisionsberättelsen.

Genom att företagen låter sin redovisning revideras så underlättas relationen till andra intressenter såsom finansörer, och kunder. I undersökningen har det framgått att revisionens säkerställande av de ekonomiska rapporterna har varit en förutsättning för att få hjälp med finansiering och andra lån. Utan reviderade räkenskaper skulle det vara mycket svårt och ta lång tid att bygga upp en relation med andra intressenter. Därför skulle ett slopande av revisionsplikt slå tillbaka på företagen själva. Vid ett slopande av revisionsplikt ger undersökningen att företagen ändå skulle låta revidera sina ekonomiska rapporter.

För de undersökta intressentgrupperna skapar revisionen mervärde. Myndigheterna får tillgång till revisionsberättelser och årsredovisningen kvalitetssäkras. Detta underlättar i sin tur arbetet för berörda myndigheter (Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten) vad gäller bland annat underlag för skattekontroll och utredning av ekonomisk brottslighet. Företagen får förutom kontrollen av räkenskaperna expertis och rådgivning vad gäller lagar, förordningar och ekonomiska frågor. Undersökningen visar på att dessa faktorer är av stor betydelse för företagen.

Ekobrottsmyndigheten och Skattemyndigheten har i dagsläget inga alternativ till revisionsplikt. De menar att ett slopande av revisionsplikt kan inträffa endast om direkta direktiv från regeringen framkommer. Då det inte finns någon proposition för detta eller någon klar handlingsplan är ett slopande av revisionsplikt inte är aktuellt. Företagen ser alternativ till revisionsplikt men de menar trots allt att inget av dessa är bättre än revisionsplikt. Sammanfattningsvis instämmer

författaren med att revision är bra för företagen och att revisionsplikten gynnar alla intressenter i intressentmodellen. Huruvida det är revisionen eller skyldigheten att låta revidera räkenskaperna med andra ord revisionsplikten som skapar fördelar går det inte att dra någon slutsats om.

6.2 Förslag till vidare forskning

Författaren har gjort en studie om revisionspliktens nytta och syfte från en intressent modell. Författaren uppmuntrar vidare forskning inom området och ser gärna att en större och mer omfattande kvalitativ studie genomförs. Ett urval om 20 till 30 företag bör undersökas för att ge mer tyngd och förståelse för näringslivets inställning till ett eventuellt slopande av revisionsplikt.

Författaren ser gärna ytterligare forskning om hur allmänheten ställer sig till sloandet av revisionsplikten i de länder där detta redan skett. Även vidare forskning om företagens inställning och om den ekonomiska brottsligheten ökat i de länder där plikten avskaffats utgör ett intressant underlag för vidare forskning.

LITTERATURFÖRTECKNING

- Backman J (1998), Rapporter och uppsatser, Studentlitteratur, Lund
- Barnard C (1936) The Functions of the Executive, Harvard Business Press.
- Broberg, Gullefors, Lundén, Ohlsson (1999), Revision, Praktisk handbok för revisorer
- Bruzelius & Skärvad (2002), Integrerad Organisationslära, Studentlitteratur, Lund.
- Burèn & Nyquist (2005) Begäran om översyn av revisionsplikten,
- FAR (2005) Revision – En praktisk beskrivning, FAR Förlag AB, Stockholm.
- Frängsmyr T (1999), Liten handbok för avhandlings och uppsatsskrivande, Uppsala
- Johansson S (2005), Uppdrag revision, SNS förlag, Finland
- Kedner (1997), Årsredovisning för aktiebolag och vissa handelsbolag, Lund Studentlitteratur.
- Lönnqvist, R (2002), Årsredovisning i aktiebolag och koncerner, Studentlitteratur, Lund.
- Mellemvik, Monsen & Olson (1998). Functions of Accounting – a Discussion. Scandinavian Journal of Management 4.
- Reavill (1997). Audit Early, Audi toften, Vol 73, Manufacturing Engineer.
- Smith D. (2000), Redovisningens språk, Studentlitteratur, Lund
- Swanström T (2004), Revisorn som rådgivare, Print & Media, Umeå
- Thorell P & Norberg C (2005), Revisionsplikten i små aktiebolag, Svenskt Näringsliv, Stockholm.
- Wennberg (2004), Den straffrättsliga bedömningen av uttag hos penninguträkningen, Juridisk Tidskrift.

Tidskrifter

- FAR (2005), Balans nr 3, FAR, Stockholm
- FAR (2005), Balans nr 4, FAR, Stockholm
- FAR (2005), Balans nr 5, FAR, Stockholm

Internet Källor

- <http://sn.svensktnaringsliv.se>, 2005
- <http://hem.fyristorg.com/morgano/pol111.htm>. 2006-05-18

Lagar

- 10 kap. 3 § ABL.

Appendix

Intervjuguide Skatteverket.

Inledning:

Respondentens roll, befattning m a o en kort presentation

Respondenten talar fritt om ämnet

Frågor:

1. Vilka kontroller utförs på små AB och hur går de till? Ger kontrollerna olika tillvägagångssätt vid olika företagsformer?
2. Vilken information ligger till grund för kontrollen? Har revisionsplikten betydelse för urvalet för skattekontroll?
3. Använder sig SKV av årsredovisningarna?
4. Höjs kvaliteten på årsredovisningarna genom extern revision?
5. Påverkar den externa revisionen SKV's arbete?
6. Vilket informationsvärde har revisionsberättelsen?
7. Påverkar en ren eller oren revisionsberättelse ert arbete?
8. Vilka andra faktorer påverkar skattekontrollen?
9. Hur ställer sig SKV till revisionsplikten? Skall den göras frivillig för mindre AB?
10. Skulle SKV's arbetssätt förändras om revisionsplikten slopades?
11. Finns det något förslag från SKV's sida eller respondenten till att ändra reglerna t.ex. alternativa kontroll metoder för skattekontroll?

Respondenten ges utrymme till att komplettera frågeställningarna eller tillägg.

Intervjuguide Ekobrottsmyndigheten.

Inledning:

Respondentens roll, befattning m a o en kort presentation

Respondenten talar fritt om ämnet

Frågor:

1. Vilket tillvägagångssätt har EBM från en anmälan till ett avslutat fall?
2. Anser Ni att revisionsplikten är behjälplig vid ert arbete gällande brottsförebyggande och brottsbekämpande åtgärder? I så fall på vilka sätt?
3. Av alla anmälda brott utgör revisorernas anmälan en väldigt liten del. Vad kan detta bero på?
4. Vilken företagsform är mest representerad i anmälningarna?
5. Hur är EBM's inställning till ett slopande av revisionsplikten?
6. Skulle en slopad revisionsplikt öka incitamenten för ekonomisk brottslighet?
7. Föreligger det en förberedelse inom myndigheten ifall revisionsplikten blir frivillig?
8. Vilka andra möjligheter finns det att motverka ekonomisk brottslighet förutom revisionsplikten?
9. Kan Ni explicit säga något om revisionsplikten värde för skattekontroll?
10. Finns det något klart alternativ från EBM's sida för att ersätta revisionsplikten i små aktiebolag? Hur skulle det se ut i sådant fall?

Respondenten ges utrymme till att komplettera frågeställningarna eller tillägg.

Intervjuguide näringslivet.

Inledning:

Respondentens roll, befattning m a o en kort presentation

Respondenten talar fritt om ämnet

Frågor:

1. Vilken nytta har ni av revisorn och revisionen?
2. Gentemot vilka intressenter gynnas Ert företag av en extern kontroll.
3. Tror Ni att bedömningar angående till exempel kreditvärdighet skulle påverkas om inte revisionsplikten hade funnits.
4. Vet företaget vad man egentligen får för revision arvodet?
5. Revisionsbyråer har ofta så kallade kombi-uppdrag. Påverkar dessa Er syn på revisorns roll?
6. Är revisionskostnaden skälig?
7. Ser Ni något alternativ till en slopad revisionsplikt?

Respondenten ges utrymme till att komplettera frågeställningarna eller tillägg.